

СЪДЪРЖАНИЕ

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО. БАЗА НА ИЗГОТВЯНАЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
3. ДЕФИНИЦИИ И ОЦЕНКА НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
4. ПРИХОДИ
5. БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИ АКТИВИ
6. ИЗМЕНЕНИЯ НА ЗАПАСИТЕ ОТ ПРОДУКЦИЯ И НЕЗАВЪРШЕНО ПРОИЗВОДСТВО
7. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ
8. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ
9. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА
10. ДРУГИ РАЗХОДИ
11. НЕТНИ ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ/РАЗХОДИ
12. ДАНЪЦИ
13. ЗЕМИ
14. ИМОТИ, МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ОБОРУДВАНЕ
15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ
16. РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДА
17. ИНВЕСТИЦИИ
18. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ
19. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ
20. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНЯ
21. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ
22. РЕГИСТРИРАН КАПИТАЛ
23. РЕЗЕРВИ
24. НАТРУПАНА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА
25. НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ
26. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ
27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА
28. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО СО
29. СВЪРЗАНИ ЛИЦА
30. ПОЛИТИКА И ПРОЦЕДУРИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА
31. ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА
32. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ
33. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД
34. ЗАСТРАХОВАНО ИМУЩЕСТВО

АРСЕНАЛ - 2000 АД*Годишен неконсолидиран финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година***ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД**

За периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Всички суми са в хиляди български лева

	Приложения	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
Приходи от продажби и други приходи	4	43 418	39 543
Балансова стойност на продадените активи	5	(1 292)	(1 141)
Изменения запасите от продукция и незавършено производство	6	(498)	(106)
Разходи за материали	7	(755)	(520)
Разходи за външни услуги	8	(1 627)	(1 544)
Разходи за амортизация		(8 238)	(5 902)
Разходи за персонала	9	(4 409)	(3 964)
Други разходи	10	(778)	(878)
Общо разходи по икономически елементи		(16 305)	(12 914)
Печалба от оперативната дейност		25 821	25 488
Нетни приходи/разходи финансови	11	(188)	30
Печалба преди данъци (счетоводна печалба)		25 633	25 518
Разходи за текущи корпоративни данъци	12	(2 557)	(2 508)
Приходи/разходи за отсрочени корпоративни данъци	12	(8)	(10)
Печалба след данъчно облагане		23 068	23 000
Общ всеобхватен доход:		23 068	23 000

Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет.

От името на "Арсенал - 2000" АД:

Христо Ибушев .....

Изпълнителен директор

Димитър Граматиков .....

Съставител

Регистриран одитор:
ОД Ажур ТДМ ООД

19.02.2018

Дата:
28.02.2018 г.Дата:
28.02.2018 г.

АРСЕНАЛ - 2000 АД

Годишен неконсолидиран финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
Към 31 декември 2017 година
Всички суми са в хиляди български лева

АКТИВИ	Приложения	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
Нетекущи активи			
Земни	13	3 635	3 469
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	14	30 610	30 525
Нематериални активи	15	-	2
Инвестиции	17	16 541	16 499
Разходи за придобиване на ДА	16	1 106	771
Активи по отсрочени данъци	18	12	20
		51 904	51 286
Текущи активи			
Материални запаси	19	2 412	3 070
Търговски и други вземания	20	4 147	7 419
Парични средства и парични еквиваленти	21	27 179	22 346
		33 738	32 835
Общо активи		85 642	84 121
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Капитал и резерви			
Регистриран капитал	22	1 546	1 546
Резерви	23	55 521	55 510
Натрупана печалба (загуба)	24	23 068	23 000
		80 135	80 056
Нетекущи пасиви			
Други нетекущи задължения	25	105	100
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	26	4 389	2 891
Задължения към персонала	27	227	297
Данъчни задължения и задължения по социално осигуряване	28	786	777
		5 402	3 965
Общо пасиви		5 607	4 065
Общо капитал и пасиви		85 642	84 121

Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет.

От името на "Арсенал - 2000" АД:

Христо Ибушев.....

Изпълнителен директор

Димитър Граматиков.....

Съставител

Регистриран одитор:
ОД Ажур ТДМ ООД

10.03.2018

Дата:
28.02.2018 г.

Дата:
28.02.2018 г.

АРСЕНАЛ - 2000 АД

Годишен неконсолидиран финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

За периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Всички суми са в хиляди български лева

Приложения	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	54 191	61 352
Плащания на доставчици	(3 581)	(2 628)
Плащания на персонала и за социално осигуряване	(4 450)	(4 607)
Парични потоци от положителни и отрицателни курсови разлики (нетни)	(165)	10
Платени възстановени данъци	(2 308)	(7 082)
Други постъпления/плащания (нетни)	(28 656)	(13 678)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	15 031	(33 367)
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупка на имоти, машини и съоръжения	(10 129)	(15 550)
Други парични потоци от инвестиционна дейност	(42)	
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(10 171)	(15 550)
Парични потоци от финансова дейност		
Дългосрочни заеми (нетни)		
Лихви по дългосрочни заеми (нетни)		
Други п-ни потоци от финансова дейност (нетни)	(27)	(23)
Дивиденди от свързани предприятия (нетни)		350
Нетен паричен поток от финансова дейност		327
Изменение на паричните средства през периода (нетно)	4 833	18 144
Парични средства на 1 януари	22 346	4 202
Парични средства на 31 декември	27 179	22 346

Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет.

От името на АРСЕНАЛ - 2000 АД:

Христо Ибушев.....

Изпълнителен директор

Димитър Граматиков.....

Съставител

Дата:

28.02.2018 г.

Дата:

28.02.2018 г.

Регистриран одитор:
ОД Ажур ТДМ ООД

15.05.2018

АРСЕНАЛ - 2000 АД

Годишен неконсолидиран финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
За периода, приключващ на 31 декември 2017 година
Всички суми са в хиляди български лева

	Основен капитал	Общи резерви	Разпределение	Натрупа на печалба (загуба)	Общо
Баланс към 31 декември 2015 г.	1 546	54 020	-	16 951	72 517
Разпределение на печалбата		1 490	15 461	(16 951)	-
Нетна печалба за периода				23 000	23 000
Разпределение			(15 461)		(15 461)
Баланс към 31 декември 2016 г.	1 546	55 510	-	23 000	80 056
Разпределение на печалбата		11	22 989	(23 000)	-
Нетна печалба за периода				23 068	23 068
Разпределение			(22 989)		(22 989)
Баланс към 31 декември 2017 г.	1 546	55 521	-	23 068	80 135

От името на "Арсенал - 2000" АД:

Христо Ибушев
Изпълнителен директор

Дата: 28.02.2018 г.

Димитър Граматиков
Съставител

Дата: 28.02.2018 г.

Регистриран одитор:
ОД Ажур ТДМ ООД

19.03.2018 г.

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Дружеството "Арсенал-2000" АД, гр. Казанлък е регистрирано на основание чл. 25, ал. 3 на ЗППДОП с Решение № 1263/13.04.1999 г. на Старозагорски ОС по фирмено Дело № 839/1999г. Търговското седалище на дружеството е в гр. Казанлък 6100, обл. Стара Загора, ул. "Розова долина" № 100 и ЕИК 123152884.

"Арсенал-2000" АД не е публично дружество, съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Дружеството няма разкрити и регистрирани клонове и / или представителства в страната или чужбина.

Дружеството има „Пълен лиценз“ № 11.00-120-1/24.04.2012 г. за извършване на ИЗНОС, ВНОС и ТРАНСФЕР НА ОРЪЖИЯ, определени в Списъка на оръжията, при спазване на разпоредбите на действащото законодателство. Дружеството е подновило следните лицензи и удостоверения за регистрация през 2015 г.:

- Лиценз за износ и внос на продукти, свързани с отбраната № 11.00-775-1/27.01.2015 г.;
- Удостоверение за регистрация за трансфер на продукти, свързани с отбраната № 11.00-775-5/27.01.2015 г.;
- Удостоверение за регистрация за брокерска дейност с продукти, свързани с отбраната № 11.00-775-3/27.01.2015 г..

Същите са издадени от Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките към Министерския съвет и са валидни до 27.01.2020 г.

Дружеството е регистрирано съгласно Закона за защита на класифицираната информация, със сертификат № BG-R 042-07 от 27.03.2007 г. на ниво на класификация „секретно“.

1.1. Собственост и управление

С Решение № 2947/17.11.2006 г. на СЗОС е вписана промяна в системата на управление на дружеството и се вписва нов Съвет на директорите в състав:

- Николай Христов Ибушев – председател на Съвета на директорите;
- Станил Михалев Станилов;
- Христо Николаев Ибушев;
- Добрин Цветанов Драгнев;
- Драгия Желязков Драгнев.

Дружеството се представлява и управлява от Христо Ибушев и Станил Станилов заедно и поотделно. С Решение № 2947/17.11.2006 г. е приет и нов Устав.

При проведено ОСА на 21.06.2011 г. отразено в Търговския регистър с вписване 20110706112357 е избран СД и представляващи в същия състав.

След проведено ОСА на 11.07.2014 г., отразено в Търговския регистър с вписване 20140723084940 е освободен от състава на Съвета на директорите Добрин Цветанов Драгнев и е вписан за нов член на Съвета на директорите Димитър Тодоров Граматиков.

Последното редовно Общо събрание на акционерите е проведено на 12.05.2017 г., като е избран СД и представляващи в същия състав от 11.07.2014 г.. Обстоятелството е вписано в Търговския регистър под номер 20160407091604.

Структурата на капитала към 31.12.2017 г. е както следва:

- 1 543 828 бр. (99, 85%) - акции на физически лица (2 756 лица);
- 2 255 бр. (0, 15%) - акции „Балканроз Трейдинг“ ЕООД.

Акциите на дружеството съгласно чл. 8, ал. 1 от Устава са 1 546 083 броя обикновени акции с право на глас, всяка от които е с номинал 1, 00 лев.

Дружеството е учредено за неопределен срок.

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството съгласно Чл. 5 от Устава е: производство и търговия в страната и зад граница на технологично оборудване, върх твърди материали и инструменти, универсална и специална екипировка, пружини, химически продукти, ловни материали и специална продукция /след получаване на лиценз/, обществено хранене, строителство, транспорт, хотелиерство, озеленяване и почистване, и други дейности, незабранени от Закона.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2016-2017 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2017	2016
БВП в млн. лева	99 708	94 130
Реален растеж на БВП	4.0%	3.9%
Инфлация в края на годината	1.8%	-0.5%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.73478	1.76794
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.63081	1.85545
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00
Безработица (в края на годината)	7.1%	8.0%

* Данните за 2017 г. са текущи

Източник: НСИ, БНБ

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за съставяне на финансовия отчет

Индивидуалният финансов отчет на „Арсенал-2000“ АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2017 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, с общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2017 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени – в квалификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – приет от ЕК). Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или (б) от промени в резултат на непарични трансакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни. Промени във финансови активи би следвало да се включат в това оповестяване, ако произтичащи от това парични потоци са представени към финансиращата дейност (например, при определени хедж операции). Допустимо е включването и на промени в други обекти, като част от оповестяването, като те се посочват отделно. Изискванията за оповестяванията на промените в пасивите произлизащи от финансова дейност се представят отделно от промените при всички останали активи и пасиви.

Ръководството е проучило и определило, че няма да се извършват допълнителни разширени оповестявания, свързани с нетния дългов капитал, вкл. и управлението му, доколкото дружеството се финансира изцяло с генерираните от дейността му нетни парични потоци и не ползва дългови финансови инструменти, вкл. заеми за финансиране на стопанската си дейност.;

МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не приет от ЕК) - признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби. Тази промяна пояснява отсрочените данъци при случаите, когато актив се оценява по справедлива стойност и оценката по справедлива стойност е по-ниска от данъчната база. Уточнението включва: а) временни разлики възникват независимо дали балансовата стойност на актива по-ниска от данъчната му основа; б) съответното предприятие оценява и преценява при определянето на своите бъдещи данъчни печалби дали би могло да приспада по-голяма сума от балансовата стойност на актива или не; в) ако според данъчното законодателство има ограничения за използването на данъчни печалби, срещу които може да се възстановяват определени отсрочени данъчни активи, то прегледът и оценката на възстановяването на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид; и г) намаленията за данъчни цели, в резултат от обратното проявление на отсрочени данъчни активи, се изключват от прогнозата на бъдещите данъчни печалби, използвани за оценка на възстановимостта на тези активи.

МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноса на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – отложена процедура по приемане от ЕК за неопределен период). Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите на транзакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при транзакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато транзакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло.

МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно изключения при консолидация от инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК). Тази промяна възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от консолидация – основно за: 1) дали едно инвестиционно дружество следва да отчита едно дъщерно дружество по справедлива стойност когато дъщерното

дружество предоставя инвестиционни услуги на трети лица; 2) взаимодействието между промените за инвестиционни дружества и освобождаването от необходимостта за изготвяне на консолидиран финансов отчет според МСФО 10; 3) дали едно неинвестиционно дружество трябва да разгръща отчитането по справедлива стойност на свои съвместни или асоциирани дружества, които са инвестиционни дружества.

МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения - относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК). Това допълнение основно уточнява, че при придобиването от страна на инвеститор на дялове в съвместна дейност, която по съдържание представлява бизнес, следва да се прилагат изискванията и правилата на МСФО 3 за бизнес комбинации.

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни финансови периоди, започващи на 1 януари 2017 г. нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замени изцяло МСС 39. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и на оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия

всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба“. Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапа, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Трите етапи са: при първоначалното признаване на финансовия актив – обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно - при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент. Обезценката на дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход се определя и измерва като се прилага същата методология както при финансовите активи по амортизирана стойност. Ръководството е проучило и определило, че промените чрез новия стандарт оказват влияние върху счетоводната политика на дружеството, но не се очаква да оказат съществен ефект върху стойностите и квасификацията на активите, операциите и резултатите на дружеството по отношение на неговите финансови активи и пасиви. Ефектите от направените от него анализи, са оповестени.;

МСФО 9 (променен) – Финансови инструменти – относно случаи компенсации при предсрочно погасяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна покрива два въпроса: а) изменя настоящите изисквания на МСФО 9, като позволява класифицирането на определени финансови активи по амортизирана стойност и преминаването им на тест, независимо наличието на условия за предсрочно погасяване с негативна компенсация. Негативна компенсация е налице когато условията по договора позволяват на длъжника да плати предсрочно инструмента преди неговия падеж, и предсрочно платената сума може да е различна от останалите неплатени главница и лихви, но тази негативна компенсация трябва да е разумна и релевантна за ранното прекратяване на договора. Предварителното плащане само по себе си не е достатъчен индикатор за преценка, т.е. важно е да се прецени спрямо текущо преобладаващия лихвен процент, и спрямо него сумата на предплащането може да е и в полза на страна, иницирала го. Важно е изчисляването на компенсацията да е последователно като подход и при санкция за по-ранно плащане и при полза от по-ранно плащане. Също така а) съответният актив следва да е в категорията „държан за събиране на паричните потоци“ съгласно бизнес модела на предприятието; б) потвърждава, че когато даден финансов пасив, отчитан по амортизирана стойност е модифициран, без да се отписва, то ефектът от тази модификация трябва да се признае в печалбата или загубата. Ефектът се измерва като разлика между оригиналните договорени парични потоци и тези, след модификацията, дисконтирани по оригиналния ефективен лихвен процент;

МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от

преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди. Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 9 и да не преизчислява сравнителните данни;

МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажменти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договора чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Предположението е, че въвеждането на този стандарт може да доведе до следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Ръководството е определило, че

промените в новия стандарт не биха оказали влияние върху стойностите и класификацията на активите и пасивите, операциите и резултатите от дейността му по отношение на неговите приходи от дейността и/или вземанията му, доколкото не се очаква промяна в бизнес модела, нито промяна във времевия хоризонт на прехвърляне на контрола към клиента от оказваните от дружеството услуги или отчитането на продажбите на стоки.;

МСФО 16 Лизинги (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).

Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване“, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществена промяна в отчетната практика. При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, по-подробен анализ на условията на договорите им следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях да настъпят основания за прекласификация на лизинговите сделки. Новия стандарт изисква разширяване на оповестяването като ръководството ще определи насоките във връзка с прилагането на тези промени през следващите отчетни периоди. Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията. Ръководството на дружеството обмисля влиянието, което този стандарт би могло да окаже върху финансовите отчети. Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 16 и да не преизчислява сравнителните данни.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила към 1 януари 2017 г. ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции.

Тези стандарти, променени стандарти и тълкувания включват:

МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – Класификация и оценяване на трансакциите базирани на плащания с акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК). Тези пояснения уточняват следното: (а) третирането на условията, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) –

въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези трансакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на трансакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал.

МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – е приет от ЕК). Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при компании, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, като представя два подхода за отчитането на приходи или разходи при определени финансови активи – подход на наслагване със задна дата и подход на отсрочване. Той не е приложим за дейността на дружеството;

МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г. – не е приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт, който ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори - МСФО 4. Той не е приложим за дейността на дружеството;

Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) - подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяването по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може да бъде правен на база индивидуална инвестиция, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28).

Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017 (м. декември 2017 г.) - подобрения в МСС23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО11 (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) поясняват, че когато едно предприятие придобива контрол над бизнес, който е съвместна дейност, то следва да преизчисли (преоцени) предишно държаните си дялове в този бизнес при прилагане на МСФО 3. Също така се уточнява, че когато едно предприятие придобие съвместен контрол в бизнес, който е съвместна дейност, то не следва да

призчислява предишно държаните дялове в него при прилагане на МСФО 11; б) поясняват, че всички данъчни последици от данъци върху доходи от дивиденди (т.е. при разпределение на печалбата) следва да се посочат в печалбата или загубата независимо как са възникнали – при прилагането на МСС 12; и в) поясняват, че ако при заеми със специални цели за финансиране на определен квалифициран актив останат непогасени след като активът стане готов за предвидената употреба или продажба, тези заеми стават част от финансиращите средства с общо предназначение когато се изчислява нормата за капитализация по реда на МСС 23;

КРМСФО 22 (променен) – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е прието от ЕК). Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третира за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане. Това тълкуване може да се прилага с пълна ретроспекция или проспективно, в два варианта: а) от началото на отчетния период, за който то се прилага за първи път; или б) от началото на предходния период преди периода, през който за първи път то се прилага;

КРМСФО 23 (променен) – Несигурности при третирането на данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е прието от ЕК). Това разяснение дава насоки за счетоводното отчитане на данъците върху дохода по МСС 12 данъчна позиция когато има налице определени несигурности по данъчното третиране. То не засяга данъци и други държавни вземания и такси, извън МСС 12, нито включва специални изисквания относно лихви и други санкции асоциирани с несигурности по данъци. Разяснението покрива: а) дали предприятието да преценява отделно несигурности по данъчното третиране отделно;

б) допусканията, които предприятието прави за проверка и оценка на данъчното третиране от данъчните власти; в) как предприятието е определило данъчната печалба или загуба, данъчните бази, неизполваните данъчни загуби, данъчните ставки и неизполваните данъчни кредити; г) как предприятието е преценило и третирало промените във фактите и обстоятелствата; и д) предприятието да определи дали ще преценява отделните несигурности на данъчното третиране поотделно или в комбинация с други. От анализа на данъчното законодателство считаме че не биха възникнали съществени отклонения с приемането на настоящото тълкуване.;

МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна уточнява, че предприятието следва да прилага МСФО 9, включително изискванията за обезценка относно участията в асоциирани или

съвместни предприятия, които формират нетната инвестиция с тези дружества, и за които не се прилага отчитането по метода на собствения капитал. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна.;

МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти“. Още по-специално, когато обектът на трансфер са сгради в строеж при смяна на употребата им. Такива трансфери са възможни и позволени, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти – тогава се приема, че са налице доказателства за смяната на употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна. Промяната може да се прилага перспективно или ретроспективно, при спазването на определените с промяната правила.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на отчета, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в съответните раздели на финансовия отчет.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година – годишен одитиран финансов отчет 2016 г..

В случаите, в които е променено представянето и класификацията на статии от финансовия отчет, сравнителната информация е рекласифицирана с цел постигане на съпоставимост с текущия период. Такива рекласификации се налагат с цел да се постигне по – добра съпоставимост с данните за текущата година. Данните, посочени във финансовите отчети за 2016 и 2017 година са сравними и разбираеми. Същите са обект на оповестяване в пояснителните сведения към настоящия финансов отчет.

Към 31 декември 2017 г. не са осчетоводявани факти и събития, които да налагат промени в представянето и класификацията на статии от финансовия отчет.

2.3. Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута и валутата на представяне на дружеството е валутата, в която се извършват основно сделките в страната, в която то е регистрирано.

Съгласно изискванията на българското законодателство, дружеството води счетоводство и изготвя годишен финансов отчет в националната парична единица на България - Български лев (BGN), която с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз левът е фиксиран към еврото в съотношение 1 евро = 1.95583 лева.

Сделките в чуждестранна валута се записват първоначално в български лева (*функционалната валута*), като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. В края на всеки отчетен период те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Курсовите разлики, възникващи при уреждането на вземания и задължения в чуждестранна валута при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

Немонетарните отчетни обекти в Отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

2.4. Действащо предприятие

Годишният финансов отчет е изготвен на принципа "действащо предприятие", на база текущо начисляване при спазване възприетите методи на счетоводно отчитане, непроменени през целия отчетен период. Към датата на изготвяне на Отчета няма решение за реструктуриране на дружеството.

2.5. Счетоводни преценки

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети, изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите и на оповестяването на условните вземания и задължения към датата на отчета, респективно върху отчетените стойностни размери на приходите и

разходите за отчетната година. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет.

Счетоводната политика е прилагана систематично и е съпоставима с тази, прилагана през предходната година.

2.6. Консолидиран финансов отчет

Дружеството е компания майка на Група „Арсенал“. То ще изготви своя годишен консолидиран отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 г., съгласно МСС и МСФО в сила за 2017 г. приети от ЕС, в който отчет ще е включен и настоящия годишен индивидуален отчет. Съгласно планираните дати ръководството очаква годишният консолидиран финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 г. да бъде одобрен за издаване не по-късно от 31.05.2018 г. от Съвета на директорите на дружеството, след която дата отчетът ще бъде на разположение на трети лица.

2.7. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за края на текущия период и края на предходния период.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

3. ДЕФИНИЦИЯ И ОЦЕНКА НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

3.1. Отчет за всеобхватния доход

Дружеството е избрало да представи всички статии на приходи и разходи, признати през периода в единен Отчет за всеобхватния доход. В Отчета за всеобхватния доход за периода дружеството класифицира разходите си според същността им.

3.2. Признание на приходи и разходи

Приходите и разходите за дейността са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането и признаването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях.

Приходите от продажба на преработени материали/стоки се признават в момента, когато рисковете и изгодите от собствеността върху продукцията са прехвърлени на купувача и разходите във връзка със сделката могат да бъдат надеждно измерени.

Приходите от услуги се признават, като се отчита етапа на завършеност на сделката към края на периода, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на предоставените активи или услуги, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност) и предоставени отстъпки.

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Финансовите разходи се състоят от банкови такси и други преки разходи по банкови гаранции.

Предплатените разходи се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Приходите и разходите за лихви се начисляват на времева база при съблюдаване на дължимата сума по главницата и приложимия лихвен процент.

3.3. Данъчно облагане

Съгласно българското данъчно законодателство дружеството дължи данък върху печалбата. Размерът на данъка върху печалбата за 2017 и 2016 година е 10 % върху облагаемата печалба.

Разходът за данък представлява сумата от текущите и отсрочените данъци.

Текущият разход за данък се определя на база на облагаемата печалба за годината, коригирана с определени приходи и разходи, които се приспадат за данъчни цели в текущия период или подлежат на облагане в други периоди. Текущият разход за данък се определя на базата на данъчната ставка в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се осчетоводяват за всички временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната преносна стойност към датата на финансовия отчет като се ползва балансовият метод на задълженията. Задълженията по отсрочени данъци се признават по отношение на всички облагаеми временни разлики, а активите по отсрочени данъци се признават до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики.

3.4. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Имотите, машините, съоръженията и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по "Цена на придобиване", намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното им придобиване имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва закупната

цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Придобит от дружеството материален актив се признава в групата на имоти, машини, съоръжения и оборудване, когато се очаква той да бъде използван в дейността на дружеството (в процеса на производство, за предоставяне на други услуги или за административни цели) за период по-дълъг от една година.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот те се отчитат отделно.

Дружеството е определило стойностен праг в сила от 01.01.2008 г. от 700 лв., под който придобитите активи, независимо че притежават характеристиките на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им. Тази промяна се третира като промяна в счетоводната преценка и следователно активи с цена на придобиване под този праг, закупени в предходни периоди продължават да се третират като дълготрайни активи.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща оценка на имотите, машините, съоръженията и оборудването е моделът на цената на придобиване по МСС 16, т.е. имотите, машините, съоръженията и оборудването са представени по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Дружеството използва "линеен метод" на амортизация на имотите, машините, съоръженията и оборудването (дълготрайните материални активи). Амортизирането на активите започва от началото на месеца, следващ месеца на въвеждане на актива в експлоатация. Амортизация не се начислява за земи, напълно амортизирани активи и активи в процес на придобиване.

Амортизацията на имотите, машините, съоръженията и оборудването се начислява за срока на очаквания им полезен живот по линейния метод. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване, като се използват следните годишни амортизационни норми:

	2017 г.	2016 г.
Амортизируеми активи		
Сгради	4 %	4 %
Машини и оборудване	5%-30%	5%-30%
Транспортни средства	25%	25%

Стопански инвентар	15%	15%
Компютърно оборудване	50%	50%
Други	15%	15%

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени.

Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини, съоръжения и оборудване, които имат характер на подмяна на основни възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, с които се удължава първоначалния срок на годност или се променя предназначението им се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от преносната стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството. През 2017 г. не са установени такива категории ремонти.

Обезценка на активи

Преносните стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата им стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в Отчета за всеобхватния доход.

Когато загубата от обезценка впоследствие се възстанови, преносната стойност на актива се увеличава до преизчислената възстановима стойност, така че увеличената преносна стойност да не надвишава стойността, която би била определена, ако не е била призната загуба от обезценка на актива в предходни години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава като приход веднага.

Към 31.12.2017 г. и 31.12.2016 г., ръководството е направило преглед за обезценка на дълготрайните материални активи от лицензирани оценители, въз основа на който ръководството е преценило, че не са били на лице условия за обезценка.

3.5. Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от дружеството и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по модел "цена на придобиване", намалена с натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и тя включва покупната стойност и всички други преки разходи по сделката. В техния състав са включени софтуер, лицензи и патенти.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот до 3 г..

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за доходите.

3.6. Инвестиции

Съгласно счетоводната политика на дружеството инвестициите в други дружества се отчитат по цена на придобиване, намалена с евентуалната загуба от обезценка. Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка се определя нейния размер и същата се отразява в Отчета за всеобхватния доход.

3.6.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството класифицира като инвестиции в дъщерни предприятия притежаваните от него акции и дялове в други дружества, над които упражнява контрол. Приема се, че е налице контрол, когато дружеството:

- притежава пряко или косвено чрез дъщерни предприятия, повече от половината от правата на глас в дадено предприятие;
- притежава половината или по-малко от половината права на глас в предприятие и :
- притежава власт над повече от половината права на глас по силата на споразумение с други инвеститори;

- притежава властта да управлява финансовата и оперативната политика на предприятието по силата на устав или споразумение;
- притежава властта да назначава или освобождава мнозинството от членовете на Съвета на директорите или еквивалентен ръководен орган и контролът над предприятието е чрез този съвет или орган; или
- притежава властта да подава мнозинството от гласовете на заседания на Съвета на директорите или еквивалентен ръководен орган и контролът над предприятието е чрез този съвет или орган.

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции и дялове в дъщерни дружества се представят във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена със загубите от обезценки. Когато акциите на дъщерни дружества не се търгуват на фондови борси или продажбите са силно ограничени се прилагат алтернативни оценъчни методи за надеждно определяне на справедливата им стойност.

Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка и се определи нейния размер, същата се отразява в отчета за доходите към "други доходи и загуби".

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага "дата на търгуване" (дата на сключване на сделката).

Инвестициите в дъщерни дружества се отписват, когато настъпят правните основания за това.

3.6.2. Инвестиции в асоциирани предприятия

„Арсенал – 2000“ АД няма инвестициите в акции и дялове от капиталите на дружества, в които има значително влияние и се класифицират като инвестиции в асоциирани предприятия.

Значително влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика. Приема се, че значително влияние е налице, когато дружеството притежава пряко или косвено (чрез дъщерни предприятия) 20 % или повече от гласовете в предприятието, в което е инвестирано, освен когато съществуват доказателства за противното.

3.7. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойностна оценка от себестойността и нетната реализируема стойност. Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до определеното им местоположение и подготовката им за употреба.

Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена в нормална бизнес среда, намалена с очакваните разходи за довършителни дейности и разходите по продажбата. Тя се определя на база проучвания на пазара и експертна оценка.

Себестойността на преработените стоки/материали се формира от преките разходи за материали, труд и осигуровки, външни услуги, променливи и постоянни общопроизводствени разходи и други. Разпределението на променливите и постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на продукцията се извършва на база приходи.

Оценката на материалните запаси при тяхното изписване се извършва по средно-претеглена цена.

3.8. Финансови инструменти

3.8.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории:

- “финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата”;
- “кредити и вземания”, включително паричните средства и еквиваленти.

Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета.

Обичайно дружеството признава в Отчета за финансовото състояние към края на периода финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от Отчета за финансовото състояние, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществена част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществена част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в Отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи по справедлива стойност през печалби и загуби са такива, които се държат от дружеството за търгуване или изрично им е определено такова предназначение.

Един финансов актив се класифицира в групата за търгуване, ако той е:

- а) бил придобит по принцип с цел търгуване в краткосрочен план;
- б) част от идентифицируем портфейл от финансови инструменти, които дружеството управлява заедно и подходът за него е насочен към краткосрочно генериране на печалби; или
- в) дериватив, който не е определен и не е ефективен като хеджиращ инструмент.

Финансовите активи по справедлива стойност през печалби и загуби се оценяват и представят в Отчета за финансовото състояние по техните справедливи стойности, определени чрез цени на борсата. Всеки резултат от преоценката, печалби или загуба, се отчита в Отчета за всеобхватния доход към "приходи/разходи от операции с инвестиции".

Нетният доход от тези активи съдържа и дивиденда или лихвата, получени от тях.

Финансовите активи по справедлива стойност през печалби и загуби се класифицират като текущи активи.

Кредити и вземания

Вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в Отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Обичайните за дружеството активи в тази група са: вземания по предоставени заеми и търговски вземания. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в Отчета за всеобхватния доход за периода към "финансови приходи/разходи нетно". Към края на всеки отчетен период дружеството оценява дали са настъпили събития или обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията.

Обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията.

При оценката на събираемостта на вземанията ръководството прилага следните критерии:

- за вземанията от търговски контрагенти – ръководството прави анализ на цялата експозиция на контрагентите с оглед преценка на реалната възможност за събирането

им. При наличие на несигурност относно събираемостта на вземанията се прави преценка каква част от тях е обезпечена (залог, ипотека) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо реализиране на обезпечението). Вземанията или част от тях, за които ръководството установява, че съществува достатъчно висока несигурност за събирането им се обезценяват на 100 %;

- за вземанията от други контрагенти – просрочените вземания над 360 дни се третираят като несъбираеми и се обезценяват изцяло, доколкото се преценява, че е налице висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще.

Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент.

Балансовата стойност на вземанията, за които е преценено, че е необходимо да се направи обезценка, се коригира чрез използването на корективна сметка, в която се натрупват всички обезценки. Загубите от обезценка и последващото им възстановяване се признават в отчета за всеобхватния доход към "други разходи/ приходи от дейността".

Справедлива стойност на акциите на дружества, чиито книжа са борсово котираны, се определя чрез прилагане на осреднена борсова цена "купува" от последния месец към края на всеки отчетен период. Възникналите печалби и загуби от оценка по справедлива стойност се признават директно в собствения капитал, с изключение на загубите от обезценка, до момента на отписване на финансовия актив, когато натрупаните печалби или загуби, признати преди това в собствения капитал, се признават в Отчета за всеобхватния доход.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в Отчета за всеобхватния доход, когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденди.

Към края на всеки отчетен период дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че отделен финансов актив или група активи има обезценка.

3.8.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на дружеството включват заеми и задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в Отчета за финансовото състояние по справедливата им стойност нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо - по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва, освен за просрочени, предоговаряни и под условие за предсрочно изплащане.

3.9. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца. Отчета за паричните потоци за периода е изготвен по прекия метод, съгласно изискванията на МСС 7.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- постъпленията и плащанията за лихви по предоставени и получени заеми се включват в паричните потоци от финансова дейност;
- паричните потоци, свързани с предоставени и получени кредити (главници), се включват като парични потоци използвани за финансова дейност;
- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като "други постъпления (плащания)", нетно към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

3.10 Търговски и други задължения

Търговските и други задължения са отразени по номинална стойност. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизирана стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

3.11 Акционерен капитал и резерви

„Арсенал - 2000“ АД е създадено като акционерно дружество. Като такова е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството е длъжно да формира и законов резерв "фонд Резервен", като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, по решение на общото събрание;

- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);

- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите срещу предоставените им предимства за акциите;

- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

При формиран преоценъчен резерв, той представлява положителна разлика между преносната стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датите на извършване на преоценките. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв се отразява директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля към "натрупани печалби", когато активите напуснат патримониума на дружеството.

3.12 Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Задълженията за доходи при пенсиониране, признати в Отчета за всеобхватния доход за периода, представляват сегашната стойност на задълженията за дефинирани доходи.

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Общият размер на вноската за фонд "Пенсии", ДЗПО, фонд "ОЗМ", фонд "Безработица" и здравно осигуряване през 2017 г., е както следва:

- за периода 01.01.2017 г. – 31.12.2017 г.

31.3% (разпределено в съотношение работодател осигурено лице, както следва: 56:44 за 1 процентен пункт увеличение на осигурителната вноска за фонд "Пенсии" и 60:40 за останалите видове осигурителни вноски, съгласно Кодекса за социално осигуряване и Закона

за здравното осигуряване) за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството. В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд "ТЗПБ" в размер на 0.7%.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор следните обезщетения:

- неспазено предизвестие - за периода на неспазеното предизвестие;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работата за повече от 15 дни и др. – от една брутна месечна работна заплата;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – в размер на brutното възнаграждение на работника за два месеца при условие, че има най-малко пет години трудов стаж и не е получавал обезщетение на същото основание;
- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в Отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани, тъй като представляват обезщетение.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката не се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване.

Съгласно Кодекса на труда дружеството е задължено да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в дружеството може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Дружеството е изчислило провизии за обезщетения за пенсиониране на база приблизителна оценка на очакваните плащания, съгласно данни от финансово счетоводния отдел.

3.13. Провизии

Провизии се признават, когато дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на баланса за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, дружеството признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в Отчета за всеобхватния доход, където е представена и самата провизия.

Стойността на провизиите за гаранции се определя на базата на най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на сегашното задължение към края на отчетния период, като е взет предвид и минал опит (в случаите когато дружеството поема гаранции за продадени активи).

3.14. Управление на финансовите рискове

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най – важните, от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено – обвързани парични потоци. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят

адекватни цени на продукцията (стоките) и услугите предоставяни от дружеството и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

3.15. Оценяване по справедлива стойност

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, поради което някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят по справедлива стойност за целите на финансови отчитане. Оценките се извършват като се използват два подхода а именно:

- на повтаряща се база за категориите „финансови активи на разположение за продажба“, предоставените и получени заеми (независимо дали са банкови или от трети лица), търговски вземания, други вземания и задължения, вземания и задължения за финансов лизинг;
- на неповтаряща се база нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасива обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяване. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението че операцията по продажбата ще се реализира на основен пазар за този актив или пасив или друг най-изгоден пазар, който може да бъде приравнен като основен.

Измерването на справедливата стойност на нефинансовите активи е базирано на предположението за най-ефективно възможно използване на актива което е изходната точка на оценъчната техника.

Дружеството прилага следните оценъчни техники:

- пазарния подход;
- приходния подход;
- разходния подход,

като най-често прилаганите техники са директни. Ползват се и подхода за пазарните аналози и дискутираните парични потоци за достоверно отчитане на приложената оценъчна техника към момента на оценяване.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви които се оценяват и/или оповестяват във финансовия отчет по справедлива стойност се категоризират в рамките на йерархията на справедливата стойност а именно:

- Ниво 1 – котиран (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – оценъчни техники при които се използват входящи данни които са различни от директно котиран цени но са пряко или косвено достъпни за наблюдение;

- Ниво 3 – оценъчни техники при които се използват входящи данни в значителната си част са ненаблюдаеми.

Дружеството прилага основно справедливата стойност Ниво 2 и Ниво 3.

Дружеството използва и външни експерти за оценка на активите и пасивите за оценка по справедлива стойност на интервали определени от ръководството на дружеството за съответната категория активи, като входящите данни и измервания са обект на обсъждане и координиране.

Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от ръководството на дружеството.

4. ПРИХОДИ

ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ

Отчетените приходи от продажби включват:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Вид приход	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажби на стоки	2 291	1 108
Приходи от наеми на машини и оборудване	10 831	7 838
Приходи от услуги	28 376	28 927
Приходи столове	1 675	1 093
Други приходи	245	577
Всичко:	43 418	39 543

Приходите от продажби на стоки за 2017 г. представляват приходи от продажби в оръжейни магазини в размер на 400 хил. лв.; приходи от износ – 787 хил. лв.; приходи от продажби на свързани лица в размер на 1 100 хил. лв. и приходи от български клиенти на стойност 4 хил. лв.. За 2016 г. приходите от продажби на стоки са съответно: приходи от продажби в оръжейни магазини в размер на 347 хил. лв. и приходи от продажби на свързани лица в размер на 761 хил. лв..

Приходите от услуги се формират основно от приходи от търговско представителство в размер на 26 635 хил. лв. за 2017 г. и 27 407 хил. лв. за 2016 г., приходи по договор за поддръжка в размер на 1 495 хил. лв. за 2017 г. и 1 274 хил. лв. за 2016 г., приходи по договор за администриране и поддръжка на ERP система в размер на 240 хил. лв. за 2017 и 2016 г. и приходи от счетоводно обслужване в размер на 6 хил. лв. за 2017 г. и 2016 г..

Другите приходи се формират основно от приходи в резултат на отписан неизползван платен отпуск в размер на 180 хил. лв. и при пенсиониране в размер на 20 хил. лв. за 2017 г. и съответно 190 хил. лв. и 25 хил. лв. за 2016 г., както и от отписани върнати суми от НАП на

стойност 43 хил. лв. за 2017 г.. През 2016 г. е отразен и приход от изплатен от дъщерното дружество „Балканроз Трейдинг“ ЕООД дивидент в размер на 350 хил. лв..

5. БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИТЕ АКТИВИ

Балансовата стойност на продадените активи в хил. лв. включва:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
Вид актив	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Стоки	472	506
Стоки в търговски обекти – оръжейни магазини	328	281
Стоки в търговски обекти ОХ	492	354
Общо:	1 292	1 141

6. ИЗМЕНЕНИЯ НА ЗАПАСИТЕ ОТ ПРОДУКЦИЯ И НЕЗАВЪРШЕНО ПРОИЗВОДСТВО

Измененията на запасите от продукцията и незавършено производство включват:

Сума в размер на 498 хил. лв. намаление в резултат на продажби на преработени стоки и материали през 2017 г..

	Периода, приключващ на 31.12.2017 г.	Периода, приключващ на 31.12.2016 г.
Изменение на запасите от преработени материали/стоки	(498)	(106)

7. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

Разходите за материали се състоят от разходи за:

Година	Периода, приключващ на 31.12.2017 г.	Периода, приключващ на 31.12.2016 г.
Вид разход	хил. лв.	хил. лв.
Канцеларски м-ли	28	21
Рекламни материали	15	19
Гориво ОП	66	62
Резервни части	78	69
Гориво	14	2
Работно облекло	13	10
Хранителни продукти	481	279
Други м-ли	60	58
Всичко:	755	520

Основната част от позицията „Други материали“ за 2017 г. включва:

- материали за поддръжка и дезинфекция по договор за поддръжка – 17 хил. лв.;
- обзавеждане и оборудване под стойностния праг – 35 хил. лв.;
- масла и автокосметика – 6 хил. лв..

За 2016 г. „Други материали“ са формирани основно от:

- материали за поддръжка и дезинфекция по договор за поддръжка – 27 хил. лв.;
- обзавеждане и оборудване под стойностния праг – 21 хил. лв.;
- масла и автокосметика – 7 хил. лв..

8. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги са както следва:

Година	Периода, приключващ на 31.12.2017 г.	Периода, приключващ на 31.12.2016 г.
Вид разход	хил. лв.	хил. лв.
Правни услуги	27	25
Други услуги	184	13
Разходи приватизация	-	1
Граждански договори	4	10
Такси	10	4
Външни услуги	178	176
Наем	143	137
Текущ ремонт	3	32
Реклама, съобщения, обяви	605	702
Транспорт	146	140
Телефонни услуги	37	43
Комуникационни услуги	11	13
Консултации, обучение, одит	59	38
Застраховки	32	27
Ел. енергия	29	33
Ремонт и поддръжка на МПС	-	12
Поддръжка ERP	154	136
Профилактични прегледи	5	2
Всичко:	1 627	1 544

В категорията „Други услуги“ за 2017 г. са включени 155 хил. лв. разсрочена част за такса право на ползване за периода до 28.02.2018 г. на процес Планер.

В категорията „Външни услуги“ са включени разходи за ваучери за храна в размер на 168 хил. лв. за 2017 г. и 138 хил. лв. за 2016 г..

9. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:

Година	Периода, приключващ на 31.12.2017 г.	Периода, приключващ на 31.12.2016 г.
Вид разход	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за заплати	3 816	3 372
Разходи за доходи при напускане	25	20
Разходи за използван отпуск	98	180
Разходи за соц.осиг. и надбавки	470	392
Всичко:	4 409	3 964

Върху начисленията за непозвани отпуски за 2017 г. и 2016 г. се дължат социални и здравни вноски, които не са начислени, тъй като при изплащане на обезщетението не са дължими.

10. ДРУГИ РАЗХОДИ

Другите разходи се състоят от разходи за:

Година	Периода, приключващ на 31.12.2017 г.	Периода, приключващ на 31.12.2016 г.
Вид разход	хил. лв.	хил. лв.
Командировки в чужбина	419	531
Командировки в страната	9	7
Представителни	254	243
Отписани вземания	3	-
Данъци и такси	10	10
Р-ди от мин. отчетни периоди	2	4
Разходи без документ	5	3
Други	40	49
Р-ди за здравословни и безопасни условия на труд	1	1
Данък върху разходите	35	30
Всичко:	778	878

В статията "Други" за 2017 г. и 2016 г. са включени разходи във връзка с корекции на ДДС съответно 34 хил. лв. за 2017 г. и 44 хил. лв. /2016 г./.

11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ/РАЗХОДИ НЕТНО

Финансовите приходи/разходи, нетно по видове могат да се анализират както следва:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
	Хил. лв.	Хил. лв.
Приходи от лихви	20	1
Разходи за лихви	-	-
Нетни приходи/разходи от лихви	20	1
Разходи от промяна на валутни курсове	(165)	(61)
Приходи от промяна на валутни курсове	3	114
Нетни приходи/разходи от курсови разлики	(162)	53
Други финансови разходи	(46)	(24)
Финансови приходи/разходи нето	(188)	30

12. ДАНЪЦИ

Разходът за данък е както следва:

Обяснение на ефективната данъчна ставка	%	Периода, приключващ на	%	Периода, приключващ на
		31.12.2017 г.		31.12.2016 г.
Печалба преди данъци (счетоводна печалба)		25 633		25 518
Непризнати разходи/приходи за данъчни цели				
Свързани с увеличение	32.68	8 376	23.94	6 109
Свързани с намаление	(32.92)	(8 438)	(25.66)	(6 549)
Преобразуван финансов резултат(данъчен финансов рез.)		25 571		25 078
Текущ корпоративен данък	10	(2 557)	10	(2 508)
Приходи/разходи за отсрочени корпоративни данъци		(8)		(10)
Печалба след данъчно облагане		23 068		23 000

Данъкът за текущата година е изчислен в съответствие със Закона за корпоративното подоходно облагане.

Отсрочените данъци към 31 декември 2017 г. и 31 декември 2016 г. са изчислени като е използвана приложимата данъчна ставка, определена в Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приложимата данъчна ставка за 2017 година е 10 % (за 2016 година – 10 %).

В съответствие с българското законодателство, възникналите в рамките на финансовата година данъчни загуби могат да бъдат пренесени и компенсирани срещу бъдещи облагаеми печалби в някоя от следващите пет финансови години. Към 31 декември 2017 година в дружеството няма налични такива загуби от предходни години.

13. ЗЕМИ

През отчетния период има закупени земи на стойност 166 хил. лв.. Отчетните стойности за периода 2016 г. – 2017 г. са както следва:

Отчетна стойност	Земя
Към 1 Януари 2016 г.	3 469
Придобити през 2016 г.	-
Отписани през 2016 г.	-
Към 31 Декември.2016 г.	3 469
Придобити през 2017 г.	166
Отписани през 2017 г.	-
Към 31 Декември.2017 г.	3 635

14. ИМОТИ, МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ОБОРУДВАНЕ

Преглед за обезценка

Към 31.12.2017 г. е направен преглед за обезценка на дълготрайните материални активи. На базата на този преглед ръководството е преценило, че не са налице индикатори за обезценка.

	Сгради	Машини, компютърно оборудване и съоръжения	Транспортни средства	Стопански инвентар и други	Общо
ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ					
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2016	172	24 787	175	26	25 160
Придобити		22 488	17	1	22506
Отписани					0
31.дек.16	172	47 275	192	27	47 666
Придобити		7 898	317	106	8 321
Отписани					0
31.дек.17	172	55 173	509	133	55 987
НАТРУПАНА АМОРТИЗАЦИЯ					
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2016	63	10 983	175	21	11 242
Начислена за периода	7	5 890	0	2	5 899
Отписана Амортизация					
31.дек.16	70	16 873	175	23	17 141
Начислена за периода	7	8 141	74	14	8 236
Отписана амортизация					

31.дек.17	77	25 014	249	37	25 377
ПРЕНОСНА/балансова/СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2016	102	30 402	17	4	30 525
ПРЕНОСНА/балансова/СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2017	95	30 159	260	96	30 610

Дружеството е предоставило под наем материални дълготрайни активи с преносна стойност към 31.12.2017 г. в размер на 29 915 хил. лв., за тези активи през отчетния период е начислена амортизация в размер на 8 056 хил. лв. Отчетните приходи от наем са в размер на 10 831 хил. лв..

15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Към 31.12.2017 г. е направен преглед за обезценка на дълготрайните нематериални активи. На базата на този преглед ръководството е преценило, че не са налице индикатори за обезценка.

Нематериалните активи представени в Отчета за финансовото състояние се използват в дейността на дружеството и се очаква да носят бъдещи икономически ползи.

	Програмни продукти	Патенти и лицензи	Общо
ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ			
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2016	1 013	926	1 939
Придобити			
Отписани			
31.дек.16	1 013	926	1 939
Придобити			
Отписани			
31.дек.17	1 013	926	1 939
НАТРУПАНА АМОРТИЗАЦИЯ			
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2016	1 008	926	1934
Начислена за периода	3	0	3
Отписана Амортизация			
31.дек.16	1 011	926	1 937
Начислена за периода	2		2
Отписана амортизация			
31.дек.17	1 013	926	1 939

ПРЕНОСНА/баланс./ СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2016	2	0	2
ПРЕНОСНА/баланс./ СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2017	0	0	0

16. РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДА

Към 31.12.2017 г. разходите за придобиване на ДА са в размер на 1 106 хил. лв., разпределени, както следва:

- 458 хил. лв. - представляващо разширение на система за анодиране;
- 245 хил. лв. – машини за лесене и нитовъве, невъведени в експлоатация;
- 297 хил. лв. – струг, невъведен в експлоатация;
- 106 хил. лв. – механични преси, невъведени в експлоатация.

17. ИНВЕСТИЦИИ

Инвестициите на дружеството представляват инвестиции в дъщерни предприятия, в размер на 16 541 хил. лв. и в Отчета за финансовото състояние са представени както следва:

Дъщерно дружество	Към 31.12.2017	% на	Към 31.12.2016	% на
		участие		участие
"Арсенал" АД, гр. Казанлък	16 531	99,72	16 489	99,7
"Балканроз трейдинг" ЕООД	5	100	5	100
"Балкански ловец" ЕООД	5	100	5	100

- "Арсенал" АД гр. Казанлък – 16 531 061,02 лв., представляващи 99,72% от капитала на дружеството.

С временно Удостоверение от 08.09.1999 г. са прехвърлени 1 134 865 бр. акции (51% от капитала на "Арсенал" АД). "Джирант" е Агенцията за приватизация. Участието в "Арсенал" АД е на основание приватизационен Договор, подписан между дружеството и Агенцията за приватизация на 18.08.1999 г. Получено е и Удостоверение от Агенцията за приватизация № 210/12.07.2001 г. за джироване на 285 956 броя поименни акции. През стопанската 2000 г. е извършено цялостно погасяване на задължението по приватизационният Договор с компенсаторни записи, като с разликата между номиналната стойност на компенсаторните записи и тяхната отчетна стойност е намален размера на инвестицията от 3 901 631, 80 лв. на 1 123 803, 20 лв. С това счетоводно записване е дадена достоверна стойност на историческата цена на придобиване на инвестицията към 01.01.2001 г. През периода на деветте месеца на 2001 г. са прехвърлени 285 956 бр. акции (12, 85 % от капитала на "Арсенал" АД). "Джирант" е Агенцията за приватизация. Участието на "Арсенал" АД на основание на

приватизационен Договор, подписан между дружеството и Агенцията за приватизация РД - 01.33/27.06.2001 г.

През 2011 г. са придобити 796 180 броя акции представляващи 35,79 % от капитала на "Арсенал" АД. Прехвърлянето е на основание приватизационен Договор, и е извършено с прехвърляне № 1/10.11.2011 г. на временно Удостоверение № 224/15.02.2007 г. "Джирант" е Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол.

През 2017 г. са изкупени от физически лица 2 084 броя акции представляващи 0,09 % от капитала на "Арсенал" АД.

От представените отчети и данни за дейността през 2017 г. не е видно наличието на условия за обезценка, тъй като собственият капитал е 484 717 хил. лв.;

- **"Балсанпроз трейдинг" ЕООД гр. Казанлък** - 5 000,00 лв., 100% собственост на дружеството учредено с Решение 2458/29.07.2004 г. по ф.д. № 1077/2004 г. Предметът на дейност е производство, инженеринг и търговия на технологично оборудване, мебели, заготовки и компоненти за машиностроителната и дървообработващата промишленост, свръхтвърди материали и инструменти, специална продукция, предприемаческа и строителна дейност, придобиване и управление на акции и дялови участия и предприятия; бартерни и реекспортни операции; търговия с недвижими имоти; отдаване под наем на материални активи; консултантска и комисионна дейност; следиторска дейност; хотелиерство и ресторантьорство; охранителна дейност; търговско и митническо представителство; счетоводни услуги; услуги по администриране, подбор и управление на човешки ресурси, квалификация и преквалификация на персонала; търговия с метали и химически продукти, и всичко незабранено със закон. От представените баланси и отчети за финансовото състояние собствения капитал е положителна величина в размер 404 хил.лв., към 31.12.2010 г., 519 хил.лв., към 31.12.2011 г., 537 хил. лв. към 31.12.2012 г., 524 хил. лв. към 31.12.2013 г.; 371 хил. лв. към 31.12.2014 г.; 609 хил. лв. към 31.12.2015 г.; 456 хил. лв. към 31.12.2016 г. и 576 хил. лв. за 2017 г. като не са налице условия за обезценка.;

- **"Балкански ловец" ЕООД гр. София** - 5 000, 00 лв., 100% собственост на дружеството учредено с Учредителен акт от 15.08.2005 г. по Решение на Съвета на директорите и Надзорния съвет от 12.08.2005 г. От представените баланси и отчети за финансовото състояние към 31.12.2007 г. собствения капитал е с отрицателна величина в размер на 249 хил.лв.; към 31.12.2008 г. собствения капитал е с отрицателна величина в размер на 258 хил.лв.; към 31.12.2009 г. собствения капитал е с отрицателна величина в размер на 260 хил.лв.; към 31.12.2010 г. собствения капитал е с отрицателна величина в размер на 260 хил.лв.; към 31.12.2011 г. собствения капитал е с отрицателна величина в размер на 240 хил. лв.; към 31.12.2012 г. собствения капитал е с отрицателна величина в размер на 156 хил. лв.; към 31.12.2013 г. собствения капитал е с отрицателна величина в размер на 87 хил. лв.; към 31.12.2014 г. собствения капитал е положителна величина в размер на 87 хил. лв.; към 31.12.2015 г. собственият капитал е положителна величина в размер на 91 хил. лв.; към

31.12.2016 г. собственият капитал е положителна величина в размер на 111 хил. лв. и към 31.12.2017 г. собственият капитал е положителна величина в размер на 122 хил. лв.,

Към 31.12.2017 г. не е извършена обезценка тъй като са предприети мерки и е налице действаща програма за оздравяване, която е довела до положителни резултати и трайно нарастване на собствения капитал за периода 2014 г. – 2017 г. .

18. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

За 2017 г. активите по отсрочени данъци са в размер на 12 хил. лв., формирани от активите по данъчни временни разлики от:

- задълженията за неизползван отпуск – 10 хил. лв. начислени през 2017 г.;
- задълженията за пенсиониране – 2 хил. лв. начислени през 2017 г..

Към 31 декември 2017 г., респ. към 31 декември 2016 г. дружеството признава активи по отсрочени данъци, възникнали в резултат от начислени данъчни ефекти върху намаляеми временни разлики. Данъчните ефекти от признатите активи по отсрочени данъци са отразени в Отчета за всеобхватния доход.

При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще или в следващ период и възможностите на дружеството да генерира данъчна печалба.

Ефектът от изменението в отчета за всеобхватния доход е в размер на (8) хил. лв..

19. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

В материалните запаси преобладават стоките и са както следва:

Година	Периода, приключващ на 31.12.2017 г.	Периода, приключващ на 31.12.2016 г.
Вид материален запас	хил. лв.	хил. лв.
Материали	1	1
Хранителни продукти	53	64
Преработени м-ли/стоки	740	1 246
Готова продукция столове	7	-
Стоки	463	471
Стоки в търговски обекти	1 141	1 279
Хранителни стоки	7	9
Всичко:	2 412	3 070

Извършен е преглед за обезценка и инвентаризация на материалните запаси като не са установени стойности над продажните за продукцията и над доставните за стоките.

20. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските и други вземания са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от търговски клиенти	596	10
Вземания от свързани лица	2 480	6 934
Авансови плащания към доставчици	742	226
Други	329	249
Общо:	4 147	7 419

Вземанията от търговски клиенти са текущи.

Вземанията от свързани лица представляват вземания по договори за представителство, наем на машини, изграждане и администриране на ERP, и др.

Към 31.12.2017 г. авансовите плащания към доставчици са в размер на 742 хил. лв. и са свързани основно с договори за доставка на машини и участия в изложения.

Другите вземания са формирани основно от предплащания, свързани с частични преводи за регистриране на участия в предстоящи през следващите отчетни години международни изложения в размер на 148 хил. лв.; с работно облекло 22 хил. лв. и 30 хил. лв. част за такса право на ползване за периода до 28.02.2018 г. на процес Планер, както и от вземания по карти за столово хранене в размер на 48 хил. лв.; вземания по износ на стойност 68 хил. лв.; вземания от подотчетни лица 5 хил. лв..

С основните търговски клиенти са сключени договори, в които са определени сроковете за плащане и неустойки в случаите на забава.

Вземанията от търговски клиенти във валута са преоценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2017 г. (31.12.2016 г.), в съответствие с изискванията на МСС 21.

Всички вземания от свързани лица са гарантирани, няма обезценени или просрочени вземания.

21. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства включват:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Каса в лева	13	15
Каса – магазини	16	12
Каса във валута	32	7
Разплащателна сметка в лева	23 851	1 421
Депозити в лева	2 137	2 937
Разпл.сметка във валута	1 118	8 075

Депозити във валута	-	9 780
Предоставени депозити във валута	-	89
Др. парични средства	12	10
Всичко:	27 179	22 346

Паричните средства във валута са преоценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2017 г. (31.12.2016 г.), в съответствие с изискванията на МСС 21.

22. РЕГИСТРИРАН КАПИТАЛ

Дружеството е регистрирано със записан основен капитал в размер на 1 546 хил. лв., състоящ се от 1 546 083 обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 лв. всяка. Акционерната структура на дружеството към 31 декември 2017 г. може да се представи както следва:

- 1 543 828 бр. (99, 85%) - акции на физически лица (2 756 лица);
- 2 255 бр. (0, 15%) - акции „Балканроз Трейдинг“ ЕООД.

Притежателите на обикновени акции имат право на дивидент и да гласуват с един глас за всяка акция, която притежават на Общите събрания на дружеството. Всички акции са равнопоставени по отношение на остатъчните активи.

23. РЕЗЕРВИ

Резервите са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
	хил. лв.	хил. лв.
Законови резерви по чл.246 от ТЗ	55 512	55 501
Премийни резерви	9	9
	55 521	55 510

Законовите резерви са формирани като отчисления от печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и устава на Дружеството. Формирани са както следва:

- 1 646 хил. лв. от балансовите печалби от 2004 г. и 2005 г.
- 3 472 хил. лв. от балансовата печалба на дружеството за 2006 г.
- 5 686 хил. лв. от балансовата печалба на дружеството за 2007 г.
- 5 695 хил. лв. от балансовата печалба на дружеството за 2008 г.
- 11 372 хил. лв. от балансовата печалба на дружеството за 2009 г.
- 22 070 хил. лв. от балансовата печалба на дружеството за 2010 г.
- 3 хил. лв. от от Други резерви с Решение на ОС на акционерите от 21.06.2011 г.

29. СВЪРЗАНИ ЛИЦА

През 2017 и 2016 година дружеството е имало взаимоотношения и е извършило различни сделки със свързани лица по линия на капитала, като продажби на продукция, покупка и продажба на материали, предоставяне на услуги. Свързаните лица включват „Арсенал“ АД, гр. Казанлък, „Балканроз Трейдинг“ ЕООД, „Балкански ловец“ ЕООД, „Медицински център Арсенал“ ЕООД и „Арсенал Трейдинг“ ЕООД.

Сделките между свързаните лица са сключени при условия, които не се различават съществено от тези между несвързаните лица.

Разчети със свързани лица:	2017 г.	2016 г.	2015 г.
- Вземания	2 480	6 934	22 688
- търговски вземания	2 480	6 934	22 688
- Задължения	8	-	1
- Приходи	41 142	38 091	30 308
- Разходи	726	675	869

30. ПОЛИТИКА И ПРОЦЕДУРИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Целите на ръководството на дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие, така че да може да предоставя възвръщаемост на капитала на акционерите;
- да осигури добра рентабилност на акционерите, като определя адекватно цената на продуктите и услугите си, както и инвестиционните си проекти в съответствие с нивото на различните видове риск.

Дружеството управлява структурата на капитала и извършва необходимите корекции в нея в съответствие с промените в икономическата обстановка и характеристиките на риска на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, дружеството се придържа към общоприетите за отрасъла норми на съотношение нетен дълг към капитал. Нетният дълг се изчислява като общ дълг минус парите и паричните еквиваленти.

През 2017 година стратегията на дружеството е да поддържа съотношението дълг към капитал на такова ниво, което да гарантира достъп до финансиране на разумна цена. Съотношението нетен дълг към капитал съответно към 31 декември 2017 г. и 2016 г. е както следва:

	Към 31.12.2017 г.	Към 31.12.2016 г.
Общ дълг	5 507	4 065
Пари и парични еквиваленти	(27 179)	(22 346)
Нетен дълг	(21 672)	(18 281)
Общо собствен капитал	80 135	80 056
Нетен дълг към капитал	(0.27)	(0.23)

Към 31.12.2017 г. парите и паричните еквиваленти напълно покриват общия дълг и съотношението нетен дълг към капитал е отрицателна величина. Налице е тенденция на

намаляване на нетния дълг и спазване на принципа за постоянното нарастване на капитала.

31. ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Най-значимите финансови рискове, на които е изложено дружеството, са изброени по-долу.

31.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на дружеството се осъществяват в български лева и евро, чийто курс е фиксиран към курса на лева. Чуждестранните транзакции, деноминирани в щатски долари, излагат дружеството на валутен риск, те са сведени до минимум през 2017 г..

За да сведе до минимум риска от промяна на валутния курс дружеството е преминало от доларови в евови цени към основните си контрагенти. Същевременно, дружеството се стреми да заменя чуждестранните доставчици с местни, където това е възможно, без да оказва влияние на качеството на закупуваните суровини и материали.

31.2. Лихвен риск

Към 31.12.2017 г. и 31.12.2016 г. дружеството не е изложено на лихвен риск. Предоставените и ползвани кредити са погасени изцяло през 2014 г.. През 2012 г. и 2013 г. дружеството използва и рефинансира инвестиционен банков кредит с дългосрочно договорени параметри. Не се използват други банкови кредити и инструменти свързани с плащане на лихви за финансиране на оперативната дейност.

Приходите и оперативните парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища.

Политиката на дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск.

31.3. Ценови риск

С цел управление на ценовия риск, дружеството заявява доставката на необходимите материали предварително и по тримесечия, договаря цените на тези услуги, за които това е възможно и съответно сключва договори за цялата финансова година на база сключените договори за продажба на услуги и продукция.

31.4. Кредитен риск

Изагането на дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на търговските и кредитни вземания. Същите са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по рискови вземания.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск. Неговата политика е, че отсрочени плащания се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на кредитните условия. За останалата част от клиентите продажбите се извършват

при получаване на стоката, което гарантира вземанията на дружеството.

31.5. Ликвиден риск

Дружеството провежда консервативна политика по управление на ликвидността като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Потребностите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди – ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози, а в дългосрочен план – за периоди от 180 и 360 дни.

Стойностите на търговските задължения и задълженията към свързани лица са равни на преносната стойност, посочена в Отчета за финансовото състояние.

31.6. Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за които съществуват котировки на пазарни цени.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към края на отчетния период на база на нетната стойност на активите на дружеството като преценката на ръководството е, че не са налице условия за обезценки. Също така се извърши преглед чрез оценъчната техника на нетната настояща стойност на инвестициите в резултата, на което се потвърди балансовата им стойност в размер на 16 541 хил.лв. към 31.12.2017 г. изцяло попадащи в ниво III на класификацията.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в Отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени банкови депозити, инвестиции в ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от това правило са повечето инвестициите в дъщерни предприятия, за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което те са представени по цена на придобиване (себестойност). Търговските вземания са в размер на 4 147 хил. лв. и се класифицират изцяло в ниво III на класификацията, като е извършен преглед за обезценка от ръководството към 31.12.2017 г.. Търговските задължения също са оценени по тяхната настояща стойност и са в размера на 4 389 хил.лв. като попадат в ниво III на класификацията към 31.12.2017 г..

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в Отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

32. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

32.1. Национални резерви и военновременни запаси

Дружеството няма ангажименти по правителствена програма за Националния резерв и военновременните запаси.

32.2. Програми за опазване на околната среда

Дейността на дружеството не оказва вредно въздействие върху екологичното равновесие на околната среда и не са извършвани специални разходи свързани с това.

32.3. Съдебни дела и административни производства

Дружеството няма действащи съдебни дела и административни производства.

32.4. Активи, дадени за обезпечение, записи на заповед и гаранции

Към 31.12.2017 г. и 31.12.2016 г. дружеството няма активи, дадени за обезпечение, записи на заповед и гаранции.

32.5. Интегрирана система за управление

В дружеството е внедрена ERP система за планиране и управление на ресурсите Техноклас.

32.6. Оповестяване на друга съществена информация

В съответствие сключен договор с ОД „Ажур ТДМ“ ООД и съгласно решение на ОС от 12.05.2017 г. оповестяваме, че възнаграждението по договора е в размер на 8 хил. лв. без ДДС.

32.7. Политики за инвестиции и развитие

Запазва политиката си за инвестиции и развитие на персонала чрез програми за постоянна квалификация и преквалификация на персонала по категории труд във връзка с необходимостта от приетата кооперирана програма за продажба на продукция и стоки.

33. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са известни настъпили събития след отчетния период по отношение на обектите представени във финансовия отчет, които да изискват корекции или отделно оповестяване към 31 декември 2017 г..

В периода от 31 декември 2017 г. до датата, на която финансовия отчет е утвърден за издаване от Съвета на директорите (28.02.2018 г.) не са възникнали сделки или събития от съществено значение и (или) с необичайно естество, които по мнение на дружеството биха оказали значително влияние върху резултата за следващата финансова година.

34. ЗАСТРАХОВАНО ИМУЩЕСТВО

Към 31 декември 2017 г. и 31 декември 2016 г. дружеството има сключени застраховки на дълготрайни активи със стандартно застрахователно покритие и пълно каско на МПС.

Настоящият финансов отчет на „Арсенал - 2000“ АД е приет от Съвета на директорите на дружеството на 28.02.2018 година и е подписан от:

„Арсенал - 2000“ АД :

Съставил:

/...../
Димитър Граматиков

Изп. директор:

/...../
Христо Ибушев

